

הכנסת השמונה-עשרה

הצעת חוק של חברי הכנסת
רחל אדטו
דני דנון

2057/18/פ

הצעת חוק הגבלת משקל בתעשיית הדוגמנות, התש"ע-2010

- הגדרות 1. בחוק זה –
- "דוגמן" – מי שנעשה שימוש בדמותו לצורך פרסום או קידום מוצר, שירות או מותג, לרבות שימוש בצילום שלו, העסקתו כדוגמן מסלול, או כמי שמשתתף באירועים לצורך ייצוג מותג;
- "מדד מסת גוף (BMI–Body Mass Index)" – התוצאה המתקבלת מחישוב היחס בין משקל הגוף לריבוע גובה האדם; לעניין זה, יימדד משקל הגוף בקילוגרמים והגובה – במטרים;
- "סוכנות דוגמנות" – עסק שעניינו ייצוג דוגמנים או מתן שירותי תיווך לדוגמנות;
- "תת משקל" – ערך מדד מסת גוף הנמוך מ-18.5;
- "השר" – שר התעשייה המסחר והתעסוקה.
- איסור הצגה 2. לא יציג אדם בפרסומת דוגמן המצוי או הנראה כמצוי בתת משקל. בפרסומת של דוגמן בתת משקל
- איסור העסקת 3. לא תעסיק סוכנות ולא תייצג דוגמן המצוי בתת משקל ולא תתקשר עימו בחוזה לעבודות דוגמנות, לרבות דוגמנות צילום, דוגמנות מסלול וייצוג מותג. דוגמן בתת משקל
- איסור שימוש 4. לא יעשה אדם שימוש בעריכה גרפית, לרבות בתוכנת מחשב, לצורך הצרת בתוכנת מחשב להצרת היקף
- עונשין 5. (א) העובר על הוראות סעיפים 2 או 4 לחוק זה, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977¹ (להלן – חוק העונשין), ואם היתה העבירה עבירה נמשכת – פי ארבעה מהקנס האמור.

¹ ס"ח תשל"ז, עמ' 226

(ב) העובר על הוראת סעיף 2, דינו – הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין ואם היתה העבירה עבירה נמשכת – פי ארבעה מהקנס האמור.

ביצוע 6. שר התעשייה המסחר והתעסוקה ממונה על ביצוע חוק זה.

דבר היסבר

שכיחותן של הפרעות אכילה לרבות אנורקסיה, מצויה בשנים האחרונות במגמת עליה בחברה הישראלית, בעיקר בקרב נערות צעירות. מחקרים מוכיחים כי אחת הסיבות להפרעות אכילה בקרב צעירות הינו השפעת המדיה והפרסום המציגים כמודל לחיקוי נשים רזות במיוחד, ובכך משפיעים על הסטנדרטים של בני הנוער. תעשיות האופנה והפרסום בפרט יצרו מודל מעוות של דמותה של אישה אידיאלית, כאשר רבות מהדוגמניות המופיעות בפרסום מצויות במצב גופני של תת משקל. דמות זו משמשת מודל לחיקוי בעיקר בקרב נערות המנסות לרזות יתר על המידה.

מטרתה של הצעת חוק זו לצמצם את שכיחותן של הפרעות האכילה בקרב הנוער. מחלת האנורקסיה הינה מחלה חשוכת מרפא בשלביה המתקדמים, שפוגעת כמעט בכל אבר ואבר בגוף החולה ואף עלולה לגרום למוות. לפיכך קיימת חשיבות רבה ליישום אמצעים לצמצום התפשטות המחלה בקרב צעירות וצעירות.

הצעת החוק מתבססת על הגדרות למדדי משקל גוף תקין לפי התפלגות גובה כפי שהן מוכרות ברחבי העולם, לפיהן מצב גופני של תת משקל מוגדר כערך מדד מסת גוף הנמוך מ 18.5.

מוצע כי תיאסר הצגת צילומים של דוגמנים המצויים במצב גופני של תת משקל בתשדירי פרסומת. ההצעה מתייחסת גם לסוכנויות הדוגמנות, אשר לא יוכלו להעסיק דוגמנים המצויים במצב גופני של תת משקל. בנוסף, יחול איסור על שימוש בתוכנות מחשב לצורך הצרת היקפים של דמויות של דוגמנים בכל פעילות מסחרית, ובכלל זה פרסום תמונות בירחונים, עיתונים יומיים ומודעות פרסומת בשלטי חוצות. הפרעות האכילה אינן הפרעה נפשית בלבד כי אם מהוות איום ממשי על חיי החולה. מטרת הצעת חוק זו להגן על בריאות הנוער במדינת ישראל באמצעות הגבלת התכנים בתעשיית הדוגמנות והפרסום.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ח' בשבט התש"ע – 2.2.10